

Siina lassitajeem.

Atkal gads eet us beigahm un Mahjas weefa apgahdataji pehz sawa eeradduma lassitajeem sinnu laisch, ka, ja Deems ween pakaus', winni arri nahfeschä 1870tā gaddā Mahjas weef un wiina peeliktumu pehz sinnamas kabrtas is-laidihs plazzi, lai tautai sinno un peenehs tahdas leetas, kas derrigas un waijadsigas pee prahta apgahmoschanas un rumfibas miglu islihdinaschanas. — Fehrnaish gads bijis grubts gads lautineem, tā, ka dauds, kas labpraht buhtu Mahjas weef lassijusch, nespeljusch wis winnam to zekka-naudu peesubtiht. Bet nu schis gads bijis dauds labbaks un tadeht zerram, ka tee, kas sehogadd' grubta laika deht no Mahjas weefa bij atkaphuschees, nahfeschä gaddā atkal peestihfees klagt. Ezzam, ka winneem nebuhs wis janoscheho, ka tā darriusch, jo Mahjas weefa apgahdataji tistusch pahr to gahdaks, ka winnu lappa patihlomas un derrigas mantas ween katram peenehsih. Arri teem, kas gan ar wahrdeem, gan arri zaur raksteem lubgusch, lai Mahjas weefis arween paturroht to wezzu eerastu rakstichanas wihsi. — apsoklam, ka mehš nelad nedohmajam no tabs eerastas un deesgan derrigas rakstichanas wihses schirtees. Lai gan mums M. w. deht taggad leelatas isdohschanas un tehreschanas, tomehr raubstihm wehl us preefchu, ar to paschu wezzu zekka-naudu zauri rikt. Tā tad arri nahfeschä gaddā Mahjas weefis maksahs 1 rubli, peeliktums 75 kap. Kam weena parte Mahjas weefa lappa ar sawu ihpachu suwertu pa pesti japeesubta, tam kwartu wairak maksahs, prohiti, 1 rub. 25 kap., ar peeliktumu lohpa 2 rub.; bet kam wifsmasal 3 lohpa japeesubta, tam, ka jau fazzijam, par katru Mahjas weef 1 rub. un par peeliktumu 75 kap. jamaksa. — Mahjas weef bes peeliktuma weenu paschu gan warr apstelleht, bet peeliktumu weenu ne. Tis ween lubdsam, lai katris usdohdabs pee laika un lai usdohd sawu riktigu adressi, ka peederrigā laika un riktigi katram war-ram peesubtiht. Apstelleschanas pretti nemš tais paschās sinnamās weetas, ka libds schim un Pahrdangawā Stabusch tunga bohds, prohiti, pretti Holn. k. fabrikim, tad tista-gallā Leontjewa mahjä, Ugeszeemā Maltowa mahjä un Sunda Sawoschnikowa mahjä.

Mahjas weefa apgahdataji.

Rahditajs.

Cekschemmes sinnas. No Nibgas: Keisera paslud. pahr jaunu Keelfirstu. No Pehterburgas: Bucharas wehstneefi, — pahr gaiditeem pluhdeem. No Krimmas: pahr Keisereens weffelibu.

Ahrsemmes sinnas. No Wahsemmes: lutgschanas deenā Preuschs, — Seemel-Schleswigas wehstneefi Beelind. No Hollandes: jauns telegrafs us Ameriku. No Ehprethjas: pahr dumpi Dalmozija. No Englandes: Fehneeschu traubestano. No Spanijas: darboschanabs tehnina dehl, — Isabella atfazzijuschs. No Italijas: pahr tehnina flimmibu. No Konstantinopeles: Turteem jauna leeta, pahr to jabrihnabē. No Egiptes: pahr weesem us Euzes lanala atwehrihanu. No Melitas: dumpineefi nihst.

Jaunatahs sinnas.

Jaunka ribta-stunda Eljes-lalnā. Stabsti yar wezzeem un jauneem fluntes-barbeem. Sihmanis un Dehtutlis. Yar sinnu.

Peeliktumā. Ischiganē. Saktis ar Milta. Preefch mahjas buh-schanas. Ugguns-grehta leemas karlatas, ne tā miplstibas leemas. Smeiln Stahhini. Ispludinaschanas.

Cekschemmes sinnas.

No Nibgas. Widssemes gubernijas awises laffam augsta Kunga un Keisera wifsaugstato pasfluddinaschanu no 25ta September f. g., zaur lo augstais Keisers wiffeem saweem ustizzameem pawalstneefem to preezigu sinnu dohd, ka Keisera brabta, ka Keelfirsta Michail Nikolajewitscha augsta gaspascha, Keelfirstene Olga Feodorowna tai 25ta September dsemdejuse jaunu Keelfirstu, kas swehtā kristibā dabujis to wahrdu Sergei. — Augstais Kungs un Keisers turklagt pawehl, to jauno Keelfirstu wiffur, tur peellahjabs, wahrds un rakstos nosaukt par „Keiserisku Augstibu.“

No Pehterburgas. 22trā Oktobar tikka tee

Bucharas weesi, prinziš Seid-Abdul-Fattah-Kahn, wehstneeks Abdul-Kasim un printſcha tehwa brabliš Saſar-Mira-Kur augſtam Keiſeram preekſchâ laiſti. Tê nu prinziš pirmais tâ runnajiš: „Man, Suhsu Keiſeriſtas Gohdibaiš padewigalajam kalpam, Bucharas printſcham Seid-Abdul-Fattah, ta laime tiſkufe, tohti augſts Keiſers, Suhsu Gohdibaiš paſemmigi ſinanohſt, ta Bucharas emirš, manš tehwaš, man pa-wehlejiš, Sums preekſchâ naht un Sums apleezinaht, ta wiſch uſtizzigi effohſt Sums padewigš. Eš turru fewi tohti laimigu, ta eſmu Suhsu Gohdibaiš preekſchâ laiſts un wiſſâ ſawâ muhſchâ ſcho leelu laimi un gohdu peeminneſchu.“ — Uš to taš wehstneeks Abdul-Kasim garrakâ runnâ papreekſch ar iſmekleteem ſlawas wahrdeem Keiſeru gohdinaja un laimi wehleja un tad iſteiza, ta ſtarp Kreewu ſemmi un Bucharu wezza draudſiba jau ilgi paſtaſ-wejuſe; abhju ſemmju waldineeki ſcho draudſibu paſtaſwigi uſturrejuſchi un aſtſiprinajuſchi, un wianu pawalſtneeki, ihpaſchi kohpmanni, dſihwojuſchi labbâ fatizzibâ. Bet labdâ reiſâ effohſt ſchi draudſibâ ahriſu eemeſlu un neiſpraſchanaš deht peepeschi paſrwehrtuſeſ par cenaidu. Sebſchu gan ſchinni brihdi, kâ Deewam warroht pateikt, wiſſa ta ne-buhſchana effohſt paſrwehrtuſeſ uš labbu, un tâpat ta wezza draudſiba, kâ arri andeſes buhſchana atkal ſawâ wezzâ zekâ, tomehr wianu emirš to ne-buhſchana wehl arween gauſchi noſchehlojoht. Tapehž wiſch effohſt ſawu dehlu Seid-Abdul-Fattah lihđ ar wianu ſuhtijis un abbeem uſdewiſ, Keiſeriſkai Gohdibaiš wianu ſirđſjuſchana iſteikt, wianu grahmatu nodohſt un augſto Keiſeru luhgt, wiſſu to ſaunu, kaš notizzis, aiſmirſt, wianu padewibaiš uſtizzehſt un to, ta wiſch ſawu paſchu dehlu ſuhtijis, uſſattihſt par pateeſas draudſibaš un padewibaš ſihmi, — ta ta labba fatizziba uš preekſchu warretu paſtaſweht ſtarp Kreewu ſemmi un Bucharu, par labklahſchanaſ tahm tautahm, to augſtaiš Deewš Keiſeriſkai Gohdibaiš un emiram uſtizzehjis un ta ſchi fatizziba jo deenas wairotahš un zeetaka paliktu. Deewa ta wiſſu augſtaka ſchehlaſtiba lai uſturroht Keiſeru wianu pawalſtneekem par labbu. — Uš to augſtaiš Kungš un Keiſers atbildejis, ta arri Wiſch wehlotees, ta ta draudſiba un andeſes buhſchana ſtarp abbaſhm ſchahm ſemmehm ſtiprina-tohš un wairumâ eetu, ta ta agrakaja draudſiga buhſchana, ne-effohſt wiš zur Kreewu ſemmes wainu ſlahdeta un ta Wiſch, augſtaiš Keiſers, to, ta emirš ſawu dehlu aſuhtijis, ſawu padewibu apleezinaht, labpraht uſſattoht un peenemmoht par uſtizzibaš ſihlu. — Bucharas prinziš un wehstneeki par dahwanahm preekſch muhſu Keiſera lihđ atwedduſchi: 1) grebſenu ar leelu dimanta almeni; 2) diademu jeb trohni, ar dahrgem almineem iſrohtatu, 3) ar turkiſja almineem iſrohtatas ſirguſchirras preekſch 4 ehriſteem, kaš wehl gaidami; 4) trihš ar wiſſſmal-kato kaſchmira drehbi paſrwillkti kaſchoki no dahrgaš

melnu ſirgu ahdaš; 5) trihš ar Bucharas dahrgako drahnu (ſchall) paſrwillkti kaſchoki no pellekfabm jehru ahdahm; 6) diwi kaſchmiru drahnaš gabbali; 7) gabbalš tohti ſmalkaš un dahrgaš kaſchmir drahnaš; 8) 18 gabbali Buchareeſchu ſihda drahnaš un 9) 18 gabbali puſſſihda (atroš) drahnaš.

— Ka Behterburga ſchorudden no pluhdeem bai-djuſeſ, to jau effam ſinnojuſchi, bet nu arr jaſakka, ta taš baileš jau paſrgahjuſchaš un pluhdi ne-uſnahluſchi wiš. — Kai gan ſakka, ta kreifai roh-kai newaijagoht ſinnaht, to labba rohka darrijuſe, tomehr daſchi Behterburđſneeki, kâ prohtamaš, laiſkam Pinneem paſrmettuſchi to palihđſibu, to truhkuma un badda-gaddoš teem ſneeguſchi. Tapehž tad nu ſahda Heſſinforſeš awiſe teikufe, ta Pinnu ſemme ne-effohſt weenadi palihđſibu ſanehmufe, bet arri palihđſibu ſneeguſe zitteem, kad waijadſeja. Tâ arri tai gruhâ pluhdu laiſkâ 1824tâ gaddâ Pinni truhkumu zeſdameem Behterburđſneekem effohſt peefub-tijufchi 300,000 rubluš.

No Krimmaš rakſta Ddeſſaš awiſeš paſr augſtaš Keiſereeneš weffelibu taħdaš preezigas ſinnaš, ta ar Winnaš weffelibu iħdeenas eijoht labbaki. Augſta Keiſereene eefahlumâ tiſkai pa Liwadijaš dahru braukajuſe, pehžal jau braukufe lihđš Oriandu un 11tâ un 13tâ Oktober arri braukufe lihđš Zaltu. Keiſereeni allaſchin pawaddohſt tee augſtee Leelſirſti Sergei un Paul Alekſandrowiſch un daſchureiſ arri Heſſu-Darmſtatteš prinziš Alekſanderš. Ja laiſkâ buhſchoht wehleht, tad Keiſereene ſtarp 21mu un 26tu Oktober no Liwadijaš aiſreiſoſchoht. (Ugrakaa ſinnaš jau ſtaħſtija, ta Keiſereene 20tâ Oktober no turreneš iſreiſojuſe.

Ahrſemmes ſinnaš.

No Wahſſemmes. Iš Berlineš rakſta, ta to daſchanaſ ſajuſchanaſ deht, kaš taggad iſzekkaš tizzibaš leetâš un ihpaſchi ſtarp ewangelikaa tizzibaš ſabeedroſchanaſm Wahſſemme, Bruhſchu keh-niſch pawehlejis 10tâ November noturreht luhgſchanaš-deenu, ar to ſinnu, ta wiſſâš Bruhſchu walſteš baſnizâš buhš Deewu peeluhgt, lai meeru un ſawu labbu garru dohd ewangelikai baſnizai, ta ta teel uſturreta prett wiſſahm ſcha laiſka weh-trahm un tâ pr.

— Jau agrak ſtaħſtijam, ta tee Seemet-Schleſ-wigaš eedſihwotaji, kaš Dahni, bij apnehmufcheš weetneekuš ſuhtihſt pee Bruhſchu kehniſa un tam peeminneht, lai tał weenreiſ darroht pehž taš 5taš punkteš Prahgaš meera-berreſchanaš kontrakte, taš irr, lai jel nu weenreiſ wianneem taujoht iſwehleteeš, woi palikt ſem Bruhſchu waldſchanaš, jeb atkal peedalliteeš pee Dahnu walſteš atpakkał. Awiſeš ſtaħſta, ta tee ſuhtitee weetneeki 28tâ Oktober effohſt atnahluſchi Berline un atneſſuſchi lihđš grahmatu, kam 27,470 wahroi bijufchi paraſtkiti appakſchâ. — Wehlaſkaš ſinnaš ſtaħſta, ta kehniſch ſchohš wehſt-

neekus nemas ne-effoht laidis few preefschâ. Tad nu tee subitee sawu gramatu nodewuschi walsts eeffschligu buhschanu ministeram, bet tas winneem atteizis, ka winnus newarroht wis paklauscht.

No Hollandes. Englande un Franzija jau sawus telegrafa kabetus libds Ameriku irr steepuschas; bet nu daudfina, ka wehl trescho buhs litt. Kabds Amerikaneets no Waschinton pilsksehtas no Hollandes waldischanas to brihwibu isdabbujis, tabdu telegrafu starp Ameriku un Hollandi litt. Winsch effoht eemaffajis 100,000 gulschus galwoschanas naudas un apsohlijis pa 2 gaddeem to telegrafu gattawu taischt. Amerikâ telegrafa obsta buhschoht Nujorkâ, bet fur tas Hollandê eefahfsees, tas wehl ne-effoht sinnams.

No Ostreichias. Ur to dumpi Dalmazija wehl ibsti newarr sinnabt, kabdu gallu tas nems. Pehz taggadejahm sinahm gan jadohma, ka dumpineeki ilgi newarreschoht patwertees. Weenkahrt tur leels sneegs safnidis, ka kabdu laiku bijis abbejeem meerâ japaleef un tad ohtrahrt waldischanas karraspehls effoht tâ faspcedees dumpineekem wirsü, ka schee newarroht nekâ labbi grohsitees; karraspehls reem sultans arr — kâ sinnam — to brihwibu dewis, is Turzijas teem no paktatas krist wirsü. Tabdâ wihse jau nu gan warr dohmaht, ka dumpineekem knappa weeta buhs, jo arri Montenegreeschi negribboht ar winneem nodohtees. Tapehz gan buhs tizzamas tabh sinas, ka dauds weetâs dumpineeki fohlijuschees padohtees un karraswirfneeki teem tad nosazzijuschichi, libds kurrâ laifam lai sawus eerohfchus atdohd karraspehla sinâ. Bittâ weeta, fur karraswihri wehl naw safneeguschichi, dumpineeki turrotees itt rahmi. Sinnams, ka dauds weetâs dumpineeki stipru pehreenu dabbujuschichi un no karraspehla tikkuschichi uswarreti.

No Englandes. Nemeerigee Threeschi waldischanai weenumehr darra ruhpes un raifes un jau dajchi Fehneeschu draugi tik tralki, ka us stubreem peesittuschichi tabdas sinas, ka paschu kehneenei buhschoht nokaut, ja nedarrischoht pehz winnu gribbeschanas, — tas irr, ja apzeetinatohs Fehneeschus nelaidischoht us brihwahm kahjahm. Waldischana gan sinn, ka ja arri to darritu, tomehr tabdus netad neapmeerinahs wis, un tadeht paleef pee ta, kas pehz teefas un taisnibas tai jadarra. — Threeschu jemme arween noteekoht flepkawibas pee muischu kungeem, fur semneeki to eemeslu dohd, ka schee winnus pahd dauds speeschohht un plehschoht, jebfchu tas ikreis un wiffâs weetâs naw wis teefa.

No Spanijas. Spanija republikaneeschichi nu irr pagallam uswarreti un winnu warra falaufta, tâ ka kehnia iswehleschanai taggad tee wairs naw zekâ. Bet pirms Kortesi jeb tautas weetneeki to ibsto wehleschanu noturr, gribb jau ihpaschas sapulzeschanas ieraudfcht, kâ ar to kehnia iswehleschoht buhschoht un woi newarretu jau tik dands

us weenu puffi dabbuht, ka Kortesu wehleschanâ us reis isnahltu pilnigs balsu skaits. — Bet ir ta effoht grubta leeta; jo lai gan no republikaneescheem nekahbi wairs ne-effoht Kortesu pullâ, tomehr ir paschi tee kehneeschichi ne-effoht weenâ prahtâ us to, kabdu firstu par kehniau iswehlescht. Genuas erzoga Lobma familija to nosazzijuse, ka tik tad winnu Spaneescheem par kehniau laidischoht, kad ta leelaka puffe wehletaju winnam peekrittischoht, un schi leelaka puffe effoht 171. Tais peeminnetâs sapulzeschanâs pa 2 reisahm wehledami, effoht preesch schi kandidata gan kadabbujuschichi jau 136 balsis, lai gan 180 tē bijuschichi fohpâ. Gan nu ar to jau tam kandidatam ka leelaka datta wehletaju tikkuse, bet kas tabd warr galwoht, woi Kortesu saeeschanâ pilnigi sanahls tabh 171 balsis. Us tabdu wihsi gan Genuas erzogam irr arween ta leelaka datta, bet to tas warr libdseht, kad naw tik dauds, kâ pagehr.

— Bittas sinas falka, ka wezza kehneene Isabella 22. Oktober zaur ihpaschu gramatu no Spanijas trohna atsazzijusehs ar tabdu sinu, ka lai tas gohds nu paleekoht preesch winnas dehla. Scho gramatu wianna ar kabdu sawu ustizzamo us Madridi aiskufthijuse, lai taggadejai waldischanai nodohd. Bet to tas wairs palihds tik wehlu!

No Italijas. Italijas kehniensch Wiktors Emanuels bij eekrittis tai flimmiba, ko Tribses nosauz; flimmiba bijuse deesgan grubta, ka kehniensch jau us nahwi dohmadas, swehtu wakkarinu nehmis. Tomehr taggad flimmiba tik tabt atlaidusehs, ka drohschi zerre, ka kehniensch drihs palischoht pawiffam weffels.

No Konstantinopeles. Turkeem tas bijis par leelu un nesaprohtamu brihnumu, ka Franzijas keisereene braufuse winnu sultanu apmekleht. Tas teem tabds pats brihnum, kâ tas, ka sultans pa zittu walstu galwas pilsksehtahm reisaja. Tabdu notikkumu wehl nekur neatrohdoht Turku stabstâs un warroht zerreht, ka tas dauds to palihdseschchoht pee Turku apgaismoschanas.

No Egiptes. Us Suezes kanala atwehrschanu sanahkoht weesi gubbahm, augsti un semmi, no wisfadahm kahrtahm. Wize kehniensch ar sultanu wehl nebuht ne-effoht faderrejees un — winnam taggad arr ne-effoht wakkas, apdohmatees, jo weesu sanemschana tam aisknemmoht wiffu laiku, — ihpaschi ar Franzijas keisereeni tam leela darrischana. Lai gan ta neatnahza kâ keisereene, tomehr ta ar warrenu Austruma jemmes gohdu un spohschumu tikka usnemta un skaisli gresnotâ pilli eekohrteleta. Salka, ka winnas deht ta uggunoschana ween maksajohht 125,000 frankus. Un ar kabdu stahiti un brangumu ta wehl teekoht pawaddita pa celahm un fur ween ta gribboht eet pasehrst! — Prubschu kolonija, kas tur irr Egipte, sawu trohna-prinzi gribboht sanemt ar leelu labpu-uggunoschana, bet nesinnoht wehl to

deenu, kad tas atnabstchoht. Dohma, ka 15tā No-
wember tāpat prinziš kà arri Għstreikijas keisers
buhstchoht klabt. Zitti fakka, ka labbal buhtu, ka
ta kanata atwehstchana buhtu nolikkuse kahdus 3 meh-
neschus wehlat, jo tad tas jo pilnigi buhtu gat-
taws. — Taggad strahdajohht laudis pa stuhlsto-
scheem un arri warren daudš maschinās un nastu-
lohipi, deenahm un naktihm, gribbedami wissu pehž
kahrtas isphohst un nolihdsinahrt.

No Meksisas. Taggabejas sianas no turre-
nes stahsta, ka ar walstš buhstchānu jau eijohht lab-
bal us preestchu. Dumpineeki gandrihs wissur jau
effohht pee meera bewuschees un kur wehl kahdi
masaki pulzini pazektotees, tad tee effohht tiklai lau-
pitaji ween, bet tee nekur neteefohht us preestchu.
Tā tai pilstsehtā Tlakotalpan, Werakruzes aprinkti,
kahdā deenā, kad us leeleem tautas swebtkeem ja-
taisijuschees, eelihduschī kahdi 450 negantneeki un
pustnakti birgereem uskrittuschī, eerohstchu magasthau
islaupijuschī, pilstsehtas waldineeku zeet' fanehmuschī
un to gribbejuschi peespeest parakstihht kahdu dumpja
rakstu prett Juarezu, winni islaupija wissas pilst-
sehtas kasses un israkstija leekas nodohstchānās un
t. pr. Bet kad ohtrā deenā pirmahs bailes bij
pahrgahjuschas, tad birgeri apbrunnajohs un dum-
pineekeem uskritta paschā basnizā, kur tee bij no-
mettuschees. Tē nu wiannu waddonz pirmahs krittā,
daudš zitti tikla nokauti, zitti dshwi fanemti un
dascheem arr laimejahs ismukt. Kad karra-spehls
no Werakruzes atnahza, tad jau wiss bij isdarrihtš.
— Ar to nu laudis skaidri parahda, ka winni
weenreis gribb semmes meeru, bes ka neweenam ne-
kahbs labbums neteef. — Wehl daschās zittās pilst-
sehtās tahdi dumpineeki pazektotees, bet tāpat teefohht
nogalleti.

Zannafahs sīnnas.

No Wehterburgas, 29. Oktober. Waldischānās awise
sinnu, ka augsta keisereene ar to damppluggi „Zigre“ 28.
Oktober no Saltas isreijojufe.

No Saras, Dalmazijā, 7. Nowbr. (26. Oktbr.) No
Buduas karra sīnnas melde: keisera kaira spehls waktar
uskritta Paborai un pehž ilgas kauschānāhs ar sturmi to
usnehma. Dumpineeki zitti isklidā, zitti padewahs. Pa-
boru un Maini karra-spehls nodedsinaja. Wiss tas kalnu
strehkis starp Kattaro un Buduas pilnigi irr padewees.
Karra-wihri isturreahs duhschigi.

No Florenzes, 9. Nowbr. (28. Oktbr.) Tee printschī
Humbert un Ragrinat un ministers Menabrea, schowat-
kar reisohs us Neapeli un prinziš Napoleons ar prin-
zeffi Klerilde us Parihst atpakkat, — jo kehniisch til tahht
irr atwehstchojees, ka wairs naw to bihtees.

No Lissabones, 6. Nowbr. (20. Oktbr.) Waldi-
schāna to nesenn ezejstu Portugales wehstineeku Madrice,
Korwo, atkal atsantufse atpakkat un Spaneeschu wehstineeks
atstahstchoht Lissaboni. — Tad nu abbahm walstehm irr
eenahds sawā starpā.

No Konstantinopoles, 5. Nowember. (24. Oktober.)
Sultans nereisofchoht wis us Egipti. — Bagdades ap-
rintis pilnigi sazehlees us dumpi tapehž, ka winneem re-
kruschī jadohd.

No Althnes, 5. Nowbr. (22. Oktbr.) Għstreiku
keisers schodeen tē eereisoja, kehniisch patš to fanehma
ohstā un kehnieneene atkal tē pilstsehtā.

Zauka rihta-stunda Eljes-kalnā.

Jaw weffels mehnes irr aistezejis, kamehr ar
Deewa palihgu sawā tehwischtā esmu itt laimigi at-
pakkat pahrnahzis, tad tomehr mans gars aidweenu
wehl darbojahs ar pagahjuscheem laiteem un brij-
scheem, to esmu baudijis un peedsihwojis slawenā
Kanaāna semmē. Wissas tahs gruhstibas, kas manni
us ta tahla zetta irr speeduschas, drihs ween buhs
aismirstas, bet ta jauka peemiana, to tai swebtā
semmē buhdams esmu mantojis un sawā sirdi kohp-
dams lihds nehmis, ta no manna prahta un sirds
muhsham un nekad nejudihš wis. Un lai nu gan
wissas tahs neaismirstamas weetas, to esmu apmelle-
jis, irr neapferramā tahkumā no scheijenes, — tad
tomehr garrā tahs man irr tohti tuwu klabt, kur
es arweenu pahrdohmadams atrohdohs. Zif leela
un salda tahda juschāna pee tahdahm leetahm un
weetahm irr klabt, to es nespehju ar sawu spalwu
nedš aprakstihht, nedš arri ar wahrdeem isstahstihht,
to tiklai ween ta sirds sajuht, kam gribbahs allasch
pee ta Kunga buht.

Tai Stā Merz deenas rihtā, kas bij festdeena, tif
to no sawas guktu-weetas biju peezehlees, ta es
tuhdal pa Steppina wahrteem iserdams un pahr
Kibrona eeleiju garrahm Getsemanes dahrsam eedams,
kahpu stahwā Eljes-kalnā augschā, kas ar eljes koh-
keem wisspahri apaudsīs, schur un tur puffkites
pluhkdams un tahs sawā grahmata kohpā krahdams,
tai jaw par skaitu peemianu warretu us Ribgu
lihdsi nemt. No Getsemanes dahrsa lihds debbes-
brauschānās basnizai us pascha Eljes-kalna galla
irr kohpā skaitohht 839 kohli eelisch 16 minnutes
laika to kahpt. Us Eljes-kalna galla, pretti debbes-
brauschānās basnizai us kahda almina nosehdees,
no kurrenes ta labbala skattischānāhs irr us wissahm
puffehm, es tur buhdams, kawejohs labbu laiku.
Tur sehstchoht, paschu laiku pahri mirronu-juhru flat-
totees, deenas kehnieneene — saule — pee skaidras
debbes welwes no stahweem Moābiteru kalneem ahtrā
lihpdama kahpa arweenu augstal, lihds kamehr ar sa-
weem spihdoscheem starreem apgaismoja wissu to
swebto semmi. Nu man faklamu wahrdu peemin-
noht, „Ribta stunda, selta stunda“ tē bij warrena
isfaktischānāhs! Ribta puffē azzis eeranga to leelo
mirronu-juhru starp Subdejas un Moābiteru kal-
neem cenemtu dshkā eeleijā. Pahri schai no krahta
kalnu mallahm labbā gabbalā pazeklahs stahwais
Neebus kalns, us kurra wirsgalla zittkahrt irr tas
Deewa kalps Mobsus preestch sawas mirschānās stah-
wedams to apsohlitu Kanaāna semmi pahrsfattijis.
Tad no scheijenes ar azzim warr pahredseht jauko
Jordanas uppi, kà arri to lihdseno Terikus apgab-

Balu, kas tabli steepjāhs prohjahm us seemeta-puffi libds pašchu Galiceeru jubru. Tad atkal us walfara puffi, no Eljes-kalna stattotees, guft ta fw. Jerusalemes pilssehta ar fawem balteem muhreem un neskaitameem mahju kuppeku tohrnischeem appatsch flattitaja fahjahm. Wiffai fw. pilssehtai aplahrt irr zelts muhris no 15 libds 20 pehdu augstumā, pahr kurrū neweens newarr pahri kabpt. Wiffai pilssehtai irr tiffai 4 wahrti, zaur kurreem warr eect un iseet. Mihta puffē irr Steppina wahrti, walfara puffē Soppes wahrti, seemeta puffē Damastus- un deenas-widdus puffē Zianas wahrti. Lassitaji gan noprattihš, la Eljes leclais stahwais kalns atrohdahš ahrpufs pilssehtas muhreem kahdu wersti tabfu us rihta puffi tuwu pee Betanijas, bet patti Jerusaleme irr buhweta us teem 3 neaismirstameem kalneem, kurrū wahrdus tuhdat peeminneschu. Us Morijas kalna, tur wezzos laifos Abbraams fawu dehlu Ihsaaku gribbeja uppureht un tur pehzat skaitais Sahlamana Deewa-nams irr stahwejis, tur taggad stahw 2 leelas Turku basnizas jeb Moschejas, kurras schinnis laifos kristigi reiņceki tiffai par naudu warr apmekleht un zaur zaurim isflattihst. No Morijas kalna fahkotees, garrahm Suhdu raudu-plazzi, wairaf us deenas-widdus puffi, pazeklahš tas slawenais Zianas kalns wišpabri ar dšihwojamahm ehlahm, tā arri ar Lutteru, Greeku basnijahm un klosterem apbuhwehts. No Zianas kalna us seemeta puffi irr tāpat kattoku tā arri Greeku klosteri ar basnijahm redsami. Tapat drufflu tablati atrohdahš atkal ta leela kappā basniza ar skaiti isrohtatu Golgatas kalnu un ais schahš, neskaitamas Jerusalemes eedšihwotaju muhru ehkas sneedjāhs libds pat pašcheem Damastus wahrteem. No Eljes-kalna us seemeta-puffi stattotees, reds Samarias jaukohš kalnus, tā arri turpat pret Jerusalemi dšiko Josawata eeleiju. Pehz prawešcha Joela pašluddinashanas, treschā nodakkā 12 perschā, tā tur tee wahrdi skann, tad neween Suhdi, bet arri Muamedanceschi un kristiti laudis to teescham tizz, la schinni eeleijā pastara deenas-teesā tiffchoht turreta. Wiffa Josawata eeleija irr peeaugusti tiffai ar eljes-lohkeem ween. No Josawata eeleijas fahkotees us deenas-widdus puffi pa Kidron eeleiju, leela dšikka grawa welkshs prohjahm garrahm In-noma e.leijai us mirronu-jubru prohjahm. Schai eeleijā atrohdahš jaukais Gesešanas dahrsš, Apfaloma kaps, Mahrijas awots, fur pa 32 marmora treppu pašahpnceem libds uhdeni useet. Tad wehl drufflu tablati irr Siloah, tā arri Neemijasa jeb Sjaba uhdens awoti ar to leelu lohku, pee kurra tā fakka, praweets Gaijas effoht gabbalōs fahshgehts. No scheiženes pa labbu rohku pazeklahš tas fwehtōs rakstōs nosaukts affins-tibrums un pa kreisū rohku Kidron eeleijai tas plazzis, ko Jesus fawā kalna spreddiki nosauz par elles-ugguni, jo tai weeta to besdeewigu Israēla kehniņu laifā elkam

Malokam tiffufchi behrni uppureti un nomaitati kaundarritaji fadedsinati.

Bes schahm peeminnetahm weetahm, tur wehl atrohdahš lohki dauds zittu weetu, kas reisneekeem par fwehtahm teel rahditas un stahstitas, par kurrahm wiffahm es fawā laifā ihstu un pilnigu isstahstischānu lassitajeem preesch azzim gribbu zelt.

Ja Tu, lassitajs mihtais, fakka smarschotu sahli fawā rohla nemdams, to jo wairaf bersifi, tad tappati sahle tew arweenu wairaf smarschu isdohš; tā tas arri irr ar Jerusalemi un winnas pagahjufchu buhschānu. To tu wairaf pahr winnu dohmāsi, jo wairaf dohmas tad tawā galwā wairofees un tawu prahtu peepildihs. Luhl, ar tahdahm dohmahm laudamees, es to jauko rihta-stundu tur us Eljes-kalna pawaddidams ilgi, jo ilgi nodšihwoju un tad ween no kalna nonahkōams us Jerusalemi atpakkat greešohš, tad jaw rihta-raffa no sahles zaur saules karstumu bij juddušt un sebedamu pufku smarscha wiffu gaisu tā pildiht pildija! Bil skaitš tē tas dabbas jaukums, kam muhju Krimmulde, Turraida un Kohnesse newarr wis libdsinatees un kahds mihtligstas gais! kas to ar wahrdeem spehs isstahstihst!

Ar Deewu paleez tu zeenijams Eljes-kalns, ar Deewu paleez tu jauka rihta-stunda, ko tur buhdams esmu fajuttis un baudijis. To briedi es nekad neaismiršifchu! Schferberg.

Stahsti par wezceem un jauceem fkuustes-darbecem.

II. Jauce fkuustes- un brihnuma-darbi.

(Skatt. Nr. 42)

Tapat weens no teem leelakeem un brihnišchigeem scho laifu fkuustes darbecem irr ta Industrijas israhdišchāna Londonē, pehz kurras preeschšihmes dauds un daschadas zehlschahs. Parihse pehz tam uszehla tahdu pašchu leelu un pastahwigu industrijas un fkuustes israhdišchānu; tomehr Anglijas industrijas, ko prinzis Alberts eeritteja, bija un paleef ta wairaf wehrā leefamaja. — Wiffa ta pillij libdsiga ehka bija 1851 pehdas (308½ affis) garra, 456 pehdas platta ar 24 pehdas augsteem glahschu feenmakteem, fastiprinati ar teeweem un garreem dselsu pihlareem. Us schihš tabšches 64 pehdas no fahneem schauraka irr ohtra tabšche, atkal 20 pehdas augsta, un us schihš tāpat schauraka wehl treschā til pat augsta tabšche, tā la wiffas ehkas augstums irr 64 pehdas. Sumts pašchā widdū bija 110 pehdas augstš. To buhweja tadeht til augstu, lai leelakeem lohkeem (ulmehm) buhtu ruhmes. Wiffa ehka bija no glahses, kas dselsu pihlerōs eeliftas. Tahs glahschu tahpeles bija 50 zolles garras. Rehkina, la glahse tur tiffuse isbruhketa jeb eebuhweta 900,000 kwadrat (□) pehdas un fwehris libds 50,000 pohdeem. Tur bija 4000 dselsu pihlari, kurrōs to glahši eerahmeja, schee pihlari wehra libds 500,000

pohteem, bet teem wehl 200 lastu kofku tur isbruhfeja. Bes teem gangeem pa semmes wirfu wehl abrupf obtru un treschu tabschu bija 24 pehdas plattas galerijas (ta teefa, fo tabs tabsches bija schaurakas). Saules puffe, lai tabs starri warren wirfu us galwas nedegtu, bija leeli audelka dekki (palagi) isstepti un eetschpuffe dauds leelas ruhmes ar farfanu wadmallu isfistas. Par kofschumu no galerijahm libds paschu semmi karrajahs warreni leeli un raibi teppeki (dahrgi dekki); tee apshmeja to daschadu semju leetu israhdischanas milfiga leelumä, un ehlas widdu milfiga kristalu struhglu-alka, tad atkal obtra bilde, fehnineene ar sirgu jahdama. Kreifajä puffe bija ruhmes ar Mustindijas prezzehm, tad atkal leelas ruhmes pillas ar dampu- un wiffadeem zitteem skunstigeem ratteem. Zittäs ruhmes bija wiffadi almini, semmes, sudmallas, daschadi isstrahdabts mettals un papihrs. Tad wehl wiffadas maschines, ais teem wiffadi smalki skunstes darbi, isgreeti almini un zitti tabdi dahrgumi. Zittäs nodakkas un ruhmes bija Mustindijas farra-eerohtschi, lauka-rihli, un fashofu-ahdas. Ar ihseem wahrdeem: preefsch katras walsts un preefsch katras prezzes bija sawas ruhmes un sawas nodallischanas.

Ta stana no schihs industrijas israhdischanas wiffu pasauti usmohdinaja, to apluhocht; un arri fanahza apluhotaji no tuwahm un tabtahm un wiffahm pasauls-mallahm: Nord- (seemet-) Amerika Indijaneeschi, stabhitaji no saweem wairu-lauteem, Keineseeschi no saweem plohsu-mahjokteem un no wiffahm mallu-mallahm. Tas pulks wairojahs til leels, fa weenä pascha deenä libds 100,000 zilweki glahschu pilli cegahja, un pawiffam wairak nekä 5 millijonu zilweku us scho pasauls-israhdischanu fabraufschu Londone.

Schinni apbrihnojama tautas-pilli jeb basnizä wiffahm fahrtahm un tautahm bija weenadas reftes un brihmibas. Wiffi të fanahza apluhocht, fo zilweziga gudriba us zilwezibas labbumu irr isgudrojuse un isstrahdujuse.

Schahda industrijas israhdischana wiffai zilwezbai irr par leelu labbumu. Tautas tur mahzabs pascht sawas wahjibas un nesinnaschanas un zittu tautu spehkus un sinnaschanas. Tur wiffas kohpä mahzabs atmeft zilwezibas rupjumus un nefapraschanas un peenemt derrigas isgudroschanas un eerikteschanas. Tur mahzabs tautas ar tautahm eepasibtees un sabeedrotees. Ar ihseem wahrdeem: ta irr zilwezibas labbumu pawairoschana un tautu faheedroschana.

Blattam schihs industrijas israhdischanas wehl bija redjami wiffadi preefschuhdenu-pluhdu raddijumi. Milfigi semmes un uhdena swebri, kas preefsch zilwelu lauta pasaute dsihwojuschi. Megateriums jeb bturdfigais milschu flinkis ar wiffu to kofku us fa uslibdis. Purrä eelthdsis deggona raggis no zuhku flaktas. No uhdena galwu ahra isbahjis garkafku

sauriers pehz gulbju wihfes. Hidrakas jeb tschubfsku fehninsch ar neganti plafchu wafteju rihkli, un wehl dauds zittas tabdas wezzas pasauls paleefas, kas katram skattitajam ar pateefigu apbrihnoschanohs apluhfojamas u. t. j. pr. u. t. j. pr.

Tä tad par wiffaem jaunu laiku warreneem un apbrihnojameem skunstes darbeem irr schi Londones industrijas israhdischana ta wifswehrtigakaja, gan leelumä un skunste, bet it ihpaschi tadecht, fa ta bija pirmais derrigais palihgs us wiffas zilwezibas faheedroschanohs, un prahta zillaschanu us labbumu pawairoschauu; tur pretti wezzee warreneem skunstes darbi nefas zits nebija, fa leelas warras israhdischanas un azzu apmilfinaschana.

Parihses industrijas israhdischana, kas zehlabs pehz Londones, irr ta obtraja wehrä leekama un apbrihnojama buhwe. Tur fakrahja 5000 mablejumus (bildes) un zeikinumus un iszirstas bildes no 24 semmehm. Franzija patte tur preefschä islikka 2623 skunstes darbus. Anglija 783, Wahzsemme ar Austriju 620, Belgija 251, Hollande 133, Schweiçi 115. — Anglijas un Franzuschu skunstes darbus wairak apluhfoja un apspreeba, nekä tabs zittas. Abbas schihs walstis arri eetaisabs par tahm spehzigakajahm pee tautu apgaismoschanas un apkohpschanas. Franzuschu darbi bija wairak smalki un kohfschi un Angleeschu un Wahzu darbi wairak stipri un pastahwigi. Tur bija Liones siches, Parihses skunstes dischleriba, Spaneeschu pinnumi un t. j. pr. Bes waijadsigahm arri stabtes leetas: putni us pulkes un kas ween irr wehrtigs redsams pasaulé. Wiffa wehrtiba no tahm tur israhditahm leetahm isnahza libds millijonu rubl. C. D.

Sihmanis un Behrtulis.

Sihmanis. Atkal jaw pee salka kahrschu galda! Wat Dew raktarim tauna are mas irr, jeb wai tee tabdi labdarritaja darbi, tad tuwakaja labbato, p-obri rublischus, no fulles islabbina?

Behrtulis. Wai Tu dohma, fa man itreij tahda isdewiga laime, rublus rikkai no swoeschas fulles lauka is-azinaht? Ja til mans prettineeks flitti spehle un lahga neusmanna, tad un fa es tam ar azzim pamirfschinaju, tad ir pascha makkam daschreij leelas behdas warr usbrufft.

Sihmanis. Nu tad, peenemm labbu padohmu un nefkreij pohstam tishscham rihkle. — Salki pats: woi tabdi darbi gohda wihram peekriht? So, ja kahd'reij trumpu un duhschu trahfuma deht japaspehl, tad tak parradi jataifa, woi grihb woi negrihb, — un kad atkal kahdi rublischi fuhri grubti fapelniti, tad ar teem tuhlt parradi janolibdjina. Jaw fenn Lawu aplamu dsihwi brihnodamees efmu nostattijees un gluschi labbi sinnu, kadeht Tu pahri neddekas no saweem usnemteem darbeem un wiffahm beedribahm effi arrahwees — trumpechana bija ta waina. — Pehz mannahm dohmahm tahdam wihram ne fullaina wectu newarretu ustizzeht; bet tee, kas ar Dewi weenu walgu wehl un kam kahdi paschi ceraddumi fa Dew, tee, sinnams, Dewi mihtes un zels wai par paschu presidenti, debbesis augschä. Tahds gohds gan naw neeks, bet ja-aykerr arr, fa winsch zittadi japeln. Daschs weegprah-tingch sawä kahribas karstumä wiffu maktu paspehejis,

feemai un behrneem mahjā teef baddu mirt. Woi tas pareißi? Un tad — fo es Dewi wehl waizafchu: Tu taf laifam labbi finnaß, kahds nojeegums tas irr, kad tuwafß tawafu aplaupa.

Behrtulis. Rā es to nesinnafchu! Bet ja es no Tawas kuller pufs kappeifas islaupijis, tad fplaud mannim, ja gribbi, wai pafchās azzis.

Sihmanis. Zitta manta maunās azzis wehl dahrgaka nekā kappeifas un rubli kullē, bet Tu mannim drufku dñik-lati nekā kullē ween effi eegrabbees. Patz zubtu-vuika to finnaß, ka gohda laupifchana dafchreis dauds fmaggali eewaino un jo fwehtaki fahp nekā zittas mantas aplaupifchana.

Behrtulis. Kas zilwekam gohdu warr nolaupih, ja winfeh to patß few nenolaupa?

Sihmanis. Nekā, draugs, tahß warrbuht tiffai Tawas, bet ne wiffu zittu faufchu dohmas. Nauda un manta teef laupita ar garreem naggeem, bet gohds ar nitnu mehli. Naggeem warr zilweks affautees jeb isbehtg fchā wai tā, bet mehle irr fchuhstai lihdfiga, kas pa fubnu lohfhana un tiffai tad gaismā fchaujahß, kad ta kahdu dseff. Isfargees nu no fchuhstas, ja fchihß tad wehl eeranga, kad dseffons jaw papehdi.

Behrtulis. Runna fo runnadams, bet pee ta es paleeku un us to es pafahwu, ka zilweks gohdu newarr faudeht, ja winfeh patß to tihfham nefaude.

Sihmanis. Ja kahds patß fawu gohdu faudetu tihfham wai netihfham, tad jaw arri pahp to neweens patß ne-ees fchehlotees jeb taifnotees, bet nulē Dew taf isfai-droju, ka redßamu mantu zaur redßameem darbeem, bet neredßamu mantu zaur neredßameem wahrdem warr faudeht. Kahdā wihle tad nu zilweks lai isbehtg un is-faraajahß no zitta wihra wahrdeem?

Behrtulis. Marwai . . . — Kas man daffas ar Tawu gohdu? Ja Dew patih, tad apfuhdi manni tadeht wai pee pafchu kriminali!

Sihmanis. Pelnih gan to effi pelnijis, bet nesinnu, wai ta nebuhtu fauna-leeta ar gohda-laupitaju teefa eet? Gan tabdu leetu deht wehl pee zitta teefas-galda tifs fpreißs, nekā pee kriminali. — Senn laikeem jaw pafaulē wihri us nahwi notefati, us fahrta fadefinati jeb fpiß-dfinati tiffufchi un tomehr kluffā garrā fawu newainibu apfinnadami zeetufchi un neffufchi, kas teem no faunas pafaulē jeb no apmahnita un famuffinata faufchu pulka tiffa uskrauts. Aminn' ween, ka 30 fudraba grafchi fawā laifā wairaf wilka, nekā patte finnama firds, pateeffg un bezmittigs dñihwes-gahjums, taifni wahrdi un darbi, Deewam wadewiga un ufziggiga dwehfele.

Behrtulis. Tee laiti pagahjufchi, fur par tahdu prezi tif dahrgi mafßaja; taggadejōß laifōß wiffadi ja-andelejahß un jaranga us preefchu tift. Zits andelejahß ar kaffu-ahdahn, zits ar luppatahm, zits pelnahß ar mutti wai ar mehli, ar labbeem naggeem wai ar flannifchannu un rohku butfchofchannu, fo nu katris labbaki proht un us

fo nehmees. Es Dewi ne wifß par 30 fudraba grafcheem, bet par pufs tif dauds fudraba kapeifahn kappara naudā pahrohtu, ja tif pirzeiß rafßohß.

Sihmanis. Nu, Tu jaw dafchu labbu warrbuht tā wahrdewis wehl pahroht, bet fargees Bahrdainiht, ka kahdreiß nenofwillinajees, kad pafarßā garrā us lahwu kahpß. Tahda wella andele ikreis un ar katru wifß newarr isdohtees par labbu, ilgi wai ihß, bet Deewa robkat neweens naw par fahku.

Behrtulis. Wai tad wellam fawas daffas nemas newaijaga? Rā tad fchis lai us preefchu teef.

Sihmanis. Darr, wellam labbu, winfeh tew ar effi maffahß. Isfarijotam Isfarijota alga! Bet klau' wehl fo: ja Tu Sto baußti buhtu labbaki mahzijeess jeb faprat-tis, to labbaki turretu un ispiditu un ar to ir zitteem labbaku preefchihmi rahditu, tad Tu ne tif no taggade-jas pafaulē fewim gohda frohni un gohda fihmi, bet ir wehl no pehznahfamas pafaulē peeminnas stabbu ispel-nitohß.

Behrtulis. Ko nu dihdees? Laid manni taggad glufchi meerā! Redßi patß, ka fchoreiß maf waffas, es nupat trumpi isfpehleju un ja tif man tif dauds laimes, ka deggonā fo eefchnaukt, tad 50 rubli kā fchaut kullē buß eefchā; ta taf labbaka fcheyte tā 30 fudraba grafchi. —er.

Par finnu.

Wihli luhdsam toß laffitajus, kas Mahjas weefa jekka naudu wehl naw atfuhthufchi, lai to taggad darra, jo ilgat wairß newarram us to gaidiht. Luhdsam to apdoh-maht, ka pee tif lehtas mafßas mums jaw tā deezgan ftabde, jo wehl ta pafßes nauða, 20 kap. par katru mums no fawas fefchās jaw eepreefch ja-aismatfa un wiffas rafßifchanas us poßti ja-istihdjina, fur neweenu deenu negaida. — Dafchi laffitaji mums netif ween par fcho gaddu, bet arri par pehno un zitti ir par aifpehno wehl ir parradā, — tā, tad to warr pagehreit, lai fawu ftabdi zeefßami, pa welti winneem fuhtam — kas mums tomehr nebuht naw eefpehjamß. Neweenam tas newatiftu un mehß ar to negribbam tabdus parradnekuß pee wahrdā usaijinah, — kas taf nebuhtu nekahda netaifßniba, ja mehß tā darritu.

Mahjas weefa apgahdataji.

R. G. A. N. 80 laffam fcho fluddinafchannu:
 Par ispidifchannu tahß Jaunjelgawas aprinta teefas pawehlefchanas no 20. August i. g. N. 3587, teef no frohna Elßhnummifchu pagafßa teefas fluddinahß, fo fcheytan tai 27. November i. g. un 5. Januar 1870, tas teem mantneleem ta nelaißa Behrtul Alwinahß peederrißß Schreiffes wirßpiltteefas un Jaunjelgawas aprinti, pee Reeljelgawas-ßullites leeljekka atrohdams Baktu-frohßß, ar 29 puhruweetahn laifan un meßha-femmes, eßfahm un zitteem peederumeem, uhtrupē warrak foßlitajam par dñimtu pahrohtu tapß. — Tuwafas finnas fcheytan dabbujamas.
 [340.] Elßhnummifchās pagafßa-teefa, 11. Oktbr. 1869.
 Teefas fcheytan: 3. Seegner. 2
 No zemures atwihleßß. Nihgā, 31. Oktbr. 1869
 Atbildedams redaktehrs A. Leit an.

Sluddinafchonas.

Limbafchōß teef pahrohtis mafß nams libß ar ftalli, wahguß un dabruß. Tuwafas finnas iedohd roßifungßß Str oll, Limbafchu pifeßhtā. 1

Zebiu kraitē, Lafßdohnes baj, draudēß, Lafßdohnes muifchās femneku mahjās no dafchabas dahßberu wehribas teef par mehrene mafßu pahrohtas.

Mablatōß finnas dabbu turpat pee muifchās wal-bifchanoß. 2

Walmeerā.

Lobou glahßß no dafchada leeluma fanehma un peetahwa us to lehtato 2

H. Trey.

Sahrki

no dafchada leeluma, no 50 kap. f. eefahloht libßß 50 rubl. f. gabbalā, irr arween gattawi dabbu-jami un teef peedahwati no 2

G. Gade, atrairne

Maffawas Ahr-Nihgā, Sejus-bajnißas eelā N. 5.

Walmeerā.

Gummi kallofchās (wirß-furpez) no labbakahß fortēs preefch kungeem un dahmahm dabbuja pee-fuhthitās un peedahwa 1

H. Trey.

Menobruhkejamas

dimanta gallodas

preefch nafchu, iflaptu un zirpu teibchanas, — glufchi jantū un wiffai derriga isdehmanahana — peedahwa par lehtu zennu 1

J. Jakhß un berde.

pullstenu- un faizantju-bobde blak-lam rahtujim Nihgā.

2 ehrg lites (Poßtitū) ar dimeem regiffereem irr par lehtu zennu pirlamas 14 deenu laifā no kahda reißneka Jelgawas Ahr-Nihgā, Schindia mahjwertā.

Stoblas-sinna. Weis-Soutas kroona pag. floblā ihpafā meitu-klasse irr eeriketa, kur teel mahzitas libof ar zittahm floblā mabzibahm: Wahzu un Kreemu wallodas, wiffadi derringi seewischku rohku darbi na flaweerēs spehleschana. Stoblas behrni teel losē nemti woi par nauu woi us diutatu. Schē pat arri ismahzibis jaunš floblmeisters tublit meetu warr dabbuht par walihgu. Klattakās sinnas par wiffu to warr dabbuht pee Soutas mahzitaja jeb pee floblmeistara M. Klafson pahre Saun-Belgawu.

Saw labbi eemannijofchahs

zimdu-schuhwejas

warr pastahwigu darbu un labu lohni dabuht tai glaje-zimdu fabiki no

F. Wittsch.

Sapeemledahs tai bohde prettim rahtufim.

Gohdajamahu fundehm schē itt pasemmigi sinnamu darriodams, tā es sawu wihlu-zirteja ammatu no Belgawas us Nihgu pahrzeblis, tur manna ammarā isfara leelā Ribter-celā N 4 ne taht no birschu-namma atrohahs, es par to lites schim man dahwatu usizizibu wiffadi patējohs un luhju, arri nahfama laikā manni labprahstigi ar sawu usizizibu argohdinahi.

Jh. Lange, wihlu-zirteja meisters.

jauna Meldera.

Wiffus gohdigus pahrdwejus, turri sawu prezzi

linnus jeb linunsehklas

Nihgā stelle, luhdsu, tā jaunš eefahzejs, mā ni ar sawahm prezehm apmekleht leelā Aleksander-celā pee leela vumpa. Taisnigu sanemschanu un ristigu aismakfahjanu us to ahtrato wihji apfohlu. Mans andeles-weddejs buhs **M. Pehsch.**

N. C. Schulz.

Lee no tahs jaunerzelas Nihgas fihlu-beedribas (Hypotheken Verein) Ribter-celā N 6, isdohti 5 1/2 procentes nefsami sandbridfi irr par 3 1/2 procentem no 85 rubli us 88 rubli zehlfahces, kamebr zitti labbi papihri, tā no birschu-sinuahm recsams, krittuschi.

Sad nu scho papihru wehetiba gan teefcham wehl augumā augs, tad tohs pašchus arri walstlahdehm itt labbi warr peedahwah.

Ta pee ta zelta us Nohpafschem, 6 werstes no Nihgas, pašchā schofsejas mallā stahwedama muischina Deydershof, kaboas 40 puhra-meetas leela, ar tihruma- un falku-dahsa semmi un auglu-dahsu, tā tā arri wairaf dshwojamahm un fainnerejibas ehlahm un weenu bruhleschana stahwedamu fmehti irr no 1. Merz 1870 g. eefahtoht us rinti isdohdama jeb arri pahrdohdama.

Tuwakas sinnas warr dabbuht pee

konfultenta **J. C. Dielrose,**
leelā Em. fchu-celā N 15.

Pihlagu-ohgas leelās jeb masās dakās teel pirktas Sinder-celā N 1, Potfchwallowa bohde.

Appalschā rakstittais peedahwa sawu leelu krahhumu fchicha

1869ta gadda

Baireeschu, Braunschweigu un Kreemu appiku

tā arri **Tiroleeschu** bruhwer-swikki par wiff-lehtateem zenneem.

J. G. Fahrhad, Nihgā.

Schluhnu-celā N 5 blakkom meslu makfajamam nommam.

No polizejas atwehshē. **Errikēhs** un dabbujams pee bilschu- un grahmatu-dricketaja **Ernst Platz,** Nihgā, pee Bchtera-dajnižas N 1.

Sinna

no

D.

Redlich

gruntigas

Englischu magasihnes.

Neween Wahsemme, bet arri pašchā Englands atrohahs tahdi bleschi, las us sawu flitu prezzi wirsū flit to stempeli, tahda irr teem fenn isflaweteem un pašstameem fabrikanteem, zaur to tad daschs zilwēs arri muhsu semmes gabbalā teel apmahnehts. Lai nu tahdas blesnas wairs newarretu isdarriht, esmu ar weenu no teem wezateem un wiffu-wairaf isflaweteem Englands fabrikanteem **Sheffield** pilsehtā notafchis tahdu kontrakti, tā winnam buhs us wiffahm preesch mannas gruntigas Englischu magasihnes apstelletahm leetahm mannu, zaur kontrakti weenigi man peederrigu sismi jeb stempeli wirsū flit. Schi sime tā isfkattahs:

Par wiffu to prezzi, us furru schahda sime atrohama, warru apgalwoht, tā ta ihsteni labba un teijama; wirseji fatrā jaunā prezzes pakā atraddihs scho sinnu ar mannas rohkas appafschrafftu.

*John Redlich,
Riga & Sheffield*

To scheid augschā lassitu sinnu islaisdams luhdsu wehrā list, tā manā **gruntigā** englischu magasihne wiffadi ammata rihti atrohnam, tā, tā balku-, dehku-, fudmallu-, malkas- un rohkas-sahgi, ehweles, kalti, wibles, ahmuri, fihmesti, knihp-stangas, schruhstikki, laktas, kalleja plehschas, tehrauda, dselsu un missina drabtes no wiffadahm sortehm, sirgu un gohwu kehdes, dselsa pinnekti, rattenu dselschi, wehwera needres un kemmes jeb sfeti no needrehm un tehrauda, wehwera nihschu deegi un atspohles, strohderu un seewischku schkehres, galda naschi, plettiseri, bruffu-, dubbult-lattu-, lattu- un pufslattu-naglas no tahs wiffu-fihlstatahs Sweedru semmes dselses, musihlantu rihti, tā basswijoles, wijoles, klarnettes, stabbules, taures, jaktzraggi, armonikas, meldinu spehles, kohles, gitaras un dauds zittadas prezzes un leetas neween preesch floblmeistaru darboschanahs, preesch muischu-, mahjas-, semmes- un sehstas-uskohpshanas un mahju buhweschanas, bet arri djan preesch andelmannem un frohdjeneeteem preesch pahrdohschanas.

Jauna eerikte.

8. April 1869 Wiffaugstaku uelafschanu dabbujuschi effam schē Nihgā pehz Belgeeschu wihfi eeriktetu

wahgu-smehru fabriki

atwehruschi un tad daschi muhsu par sillo wahgu-smehru nosauktu fabrikatu bruhledami labbu at-raddusch, tad to pašchu gohdajameem pizejeem peedahwajam ar to apleezinafschanu, tā schis smehrs irr lihš no fwehchadahm dakahm un peemafschumeem, las neuhru no lauka un kaut lehtatā jennā stahwdams, tomehr neras-uskohpshanas tā ahsemmēs taifchis smehrs.

Apstelleschanahs pehz patilshanas wai muzzās no dashada leeluma, jeb arri kastēs teel pretti nemtas un us matta ispiditas muhsu kantori, Keikewius namma aie rahtufaha

Koehncke un beedr.

Tschigans.

(Stat. Nr. 34.)

Pehz scheem wahrdeem melderß isgahja laukå.

Marrina skattijahß winnam raudadama paffat. Winna bija bahrgu rahschanu sagaidijuse, un tehws nebija neweenu launu wahrdu fazzijis. Zaur to palikka winnas fahpes wehl leelatas; jo winna few peemetta, ka winna tå pret tehwa prahta darrijuse.

Melders bij apgehrbees un aischahjis, neweens nefinnaja, us kurren. Par wolti Marrina nopuhlejahß usminneht, ko winsch nodohmajis; winna passinna sawa tehwa dedjigu dabbu un bija leelas bailes, ka winna dusmas warretu winnu us ko pakuhdinahht, kas pehzak buhtu gruhti noschelojams. Zif labprahht winna nebuhtu sawam tehnam paffatå dewusees, bet winna tif ko eedrohschinajahß pehz sawa tehwa jautahht; jo wehl neweens nefinnaja dsirnowås, kas notizzis.

Wehlå walfarå melderß pahrnahja. Ar leelu nepozeetibu Marrina bij sawu tehwu gaidijuse. Winna dsirdeja winna sohtus jaw no tablenes; melderß gahja stingri un aschi — to winsch tif tad darrija, kad kas eefschå dedsa. Marrina gribbeja winnam pretti dohtees, bet tas pagahja winnas kambarim garram un eegahja sawå kambari. Winsch aischweeda paffat fewis durwis un aischlehdja tahß.

Mis bailehm un nemeera Marrina palikka ilgu laifu nomohdå. Wairaf nefa weenreis winna apnehmahß, pee sawa tehwa eet, pee winna durwihm klaumeht un luhgt, lai laisch eefschå; winna gribbeja pee tehwa lahjahm nofrist un luhgt, lai peedohd, lai panest to, kas notizzis, ar meeru, tatschu to ne-eedrohschinajahß. Apjusdamees, ka wainiga, winna dohmaja, ka tehwa ustizzibu saudejuse. Nemas meerigaka nefa walfar winna gahja gulleht un pehz ilga laifa ween warreja eemigt.

Agri no rihta tehws pee winnas eenahja. Winsch iskliffahß meerigß, bet winna bahlee waigi jaw leezinaja, ka winsch zeetis. Winsch par daudß nefa nebehdaja; tif tas winnam bija par smaggu, kas winna gohdu aischrahba.

„Marrina,“ winsch fazzija, „walfar es isklaußinajohß un dabuju sinnahht, ka tu man pilnigu taifnibu fazzijuse. Schodeen' es brautschu us pilssehtu, jo man netihß, ka Terenzi strahpetu, tadeht ka winsch tif tewis deht zeetumå. Kas sinn, kas buhtu notizzis, kad winsch tew nebuhtu palihdsejis. Es dohmaju, man gan isdohsees winnu ispestihht. Taifni tadeht ka winnam naw neweena, kas winnu aischstahw, un ka wiffi winnu reeb, es gribbu par winnu gahdaht. Es parahdichu, ka es winnu aischstahwu, un gribbu redseht, kas wehl eedrohschinajahß winnu faitinaht. Winsch irr labbaki usweddees nefa wiffi zitti puifchi.

Marrina zeeta kluffu, un tatschu tehwa wahrdi

winnu apmeerinaja. Zif nizzinadami winna agrafi bij arweenu par Terenzi dohmajuse, tif labbi winna taggad nomannija, ka tehnam taifniba. Winna nebija nefa neweenu mihligu wahrdu par Terenzi aischfazzijuse, un taf tas bij winnu aischstahwejis par nefa nebehdadams; us winnas luhgschanu tas bij to no uhdena isglahbis, ko pats eenihdeja, un schi ustizziga, nemehrojama mihlestiba pahwarreja arweenu wairaf un wairaf winnas nepatiffchanu.

Marrina atrabda, ka Terenzis gohdprattigi un drohschi isturrejees, un winna usweschanaß israhbijahß wehl jaufaka, kad to ar kalleja neustizzibu falihsfinaja. Winna dohmaja, ka winna Terentscha rohku pehz isglahbschanaß fanehmuse, un winna arri taggad to darritu, kad Terenzis peepeschi eenahhtu. Tadeht tehwa nodohma winnai patikka.

Melders brauzå us pilssehtu. Winnam tur bija draugi, kas daudß paspehja, un ko schee nepaspehja, ko winsch panahja ar sawu baggatibu; jo, lai Terenzi warretu atpestihht, winsch nefa netaupija. Terenzi atpestihht winnam nenahjahß gruhti; jo Terentscha nofeegums bij masß, un zitti puifchi ar kalleju bija tee ihsti wainigee.

Melders buhtu Terenzi gan wifsmihlafi tuhlin lihß nehmis, lai warretu zaur pagastu braukdams parahdiht, ka winsch Terenzi zeeni, un ka winsch par Terenzi gahda, bet teefa warreja Terenzi tif rihtu wehl atlaift.

Arri ar to bij melderß meerå. Winsch pastahstija Marrina, ko isdarrijis, un schi preezajahß par to. Tatschu winna baidijahß no ta brihscha, fur winnai ar Terenzi jafateef. Schis sinnaja labbaki nefa wiffi, zif dsiffi winna pasemmota; jo schis sinnaja, zif gauschi winna kallejam padewusees.

Dhtrå deenå pufsdeenå Terenzis atnahja dsirnowås, bes ka to sinnatu, ka winna fainncees winna pehz pilssehtå bijis un isgahdajis, lai winnu atlaisch brihw. Par to laifu, ko zeetumå noschdejis, winsch nefa ne-istahija, bet bihjahß no meldera. Taggad, fur Marrinas firß swabbada, pehz ta, ka Marrina winna rohku fanehmuse un winnam pateifuse; taggad winsch baitojahß, ka melderß nu winnu no deenesta atlaidihß. To winsch newarretu panest, jo tahß zerribas, ko winsch tif ilgi firði glabbajis, taggad bija jaunu spehtu dabujujuchas.

Kad dsirnowu sehtå eenahja, winsch ne-eedrohschinajahß dsirnowås ee-eet; baitligi winsch eegahja stalfi pee sirgeem, kurrus tif ruhpiigi kohpis.

Bet melderß winnu no lohga pamannija un pasfnehjahß laipnigi, kad redseja, ka Terenzis wifspapreefschu sirgus apraudsija. Melders bija preezigß, ka Terenzis atfal mahjås, taif mas deenås winsch leelu truhfumu bij mannijis. Tas nebija winna dabå, tahdu preeku ahrigi parahdiht; winsch arr to fahreja sinnahht, ar tahdu sajuschanu Terenzis winnam pretti nahß. Ka Terenzis winna meitu mihlo,

to winsch jaw fen bij mannijis, taggad to sinnaja flaidri, un winsch par to nemaš netaunojahs.

Melders likka no meldera puischa Terenzi istabà eefault; pehz kahda brihscha Terenzis eenahza istabà nolaunejees un bailigs.

„Wai tu reis mahjäs?“ melders fazzija us winnu.

„Wai peeklahjahs bez wahrda fazzischanas diw', trihs been' laiku no mahjahm probjam palitt? Kur tu biji?“

Terenzis zeeta kluffu. Zif weills un drohsch winsch arri bija — taggad winsch bija azzis us semmi no-dubris, it kà newarretu nefa atbildeht.

„Nu, tu jaw man laikam negribbi to teitt,“ melders fazzija winnu usluhkodams. „Bet es gan sinnu, ka tu zeetumâ bijis, tadeht ka tu frohgâ kildas eefahjis. Wai naw tà? Runna!“

Terenzis pasfattijahs us melderi un fazzija paluffu, ka tas tà bijis. Ka winsch to Marrinas deht darrijis, to winsch newarreja teitt.

Melders kluffa masu brihtiau un sahla par zittu leetu runnaht:

„Tu kalleju no uhdena iswilziz, tu winnam dsh-wibu isglabbis, un tatschu es sinnu, ka tu winnu eenihdi. Kapehz tu nelaidi winnu efarâ nosliht? Runna kapehz tu winnu laukâ wilki? No tuwaka mihlestibas?“

Terenzis jutta, ka winnam affinis galwâ sfrehja. Winnam nahza prahtâ, zif gauschi winnu Marrina luhguse — winsch nedrihsteteja to teitt, lai winna mihlestiba nenahktu pee gaismas. Saw winsch gribbeja us faut kahdu wihji isgrohsitees; bet melders fazzija: „Runna pateesibu, pui', pateesibu! Nedohma, ka es fewi leefohs peewilt! Kapehz tu to darriji?“

Nu newarreja Terenzis nelahdu isrunnu wairs preekschâ zelt, un sawu galwu meerigi, drohschi pazeldams winsch atbildeja: „Marrina luhdosa, lai es to darru.“

„Tâ, tapehz tu to darrijis, ka Marrina tew luhguse!“ melders atbildeja Terenzi affi usluhkodams. „Kas tew par darrihschanahm ar mannu meitu, pui'?“

Terenzis zeeta kluffu, winsch dohmaja, ka winna mihlestiba jaw pee gaismas nahkuse; winsch ne-eedrohschinajahs wairs sawas azzis pazelt.

Melders pasmehjahs appatsch fewis to redsedams.

„Nu tas irr labbi, ka tu taisnibu teizis,“ winsch fazzija, un winna halves fkanneja mihfstaki. „Manni tu neapmahnitu, jo es sinnu wairaf nekâ tu dohma. Es sinnu, tadeht tu man par puiš palizzis, un tadeht tu frohgâ kalleju nosweedis! Uha! Tas pahrgalwneeks, kallejs, tew us preekschu meerâ laidihs, jo nu sinn, ka tu stipraks! Lehni tu arri winnu wis ne-effi semme nosweedis — winsch guft wehl schodeen' klids un stihws sawâ istabâ, un winsch to wehl labbu laiku atminnehs! Man tewi buhtu pehz taisnibas ja-iskihwe; frohdsineeks man rehkinumu par salaufstahm durwihm, fo kalleja zeetajs pakausis fatreezis, peestellejis — nu, es esmu

rehkinumu bez kahdas kaweschanas aismakfajis — un kad es schodeen pee labba prahta esmu — ta scho të warri nemt! es dohmaju, tu ne-effi par lepnu, no mannas rohkas fo fanemt!“

Melders pasneedsa Terentscham naudas rulliti.

Terenzis nesinnaja, fo darriht. Wai tas bija weenteesiba, wai johki no winna fainneeka. Winsch ne-eedrohschinajahs, sawu rohku pehz naudas issteekt. Bet kad winsch sawas azzis pazehla un redseja, ka melders smeijahs, winsch warretu gawilleht, un tatschu newarreja neweena patekschanahs wahrdu isfazziht. Winna azzis teiza, kahdas winna dohmas, un melders sapratta winnu. Tas bija melderam pa prahtam: aschi un drohschi leetâs, kur drohschiba waijadsiga, un mas wahrbus, kad firds kustinata. Melders speeda Terentscham rohku.

„Paleezi arweenu gohdigs, Terenzi, un mehs buhsim labbi draugi,“ winsch fazzija. „Tu sinni jaw, kâ man pa prahtam, un us kahdu wihji ar man warr istikt. Bet wehl fo! Ja tew kahds no pagasta puischeem wai arri kallejs wirfâ bahschahs kildas mekledams, tad sakk man to. Es gan sinnu, ka tu weens ar winneem warri gallâ tikt, bet man eemesis, tadeht es tai leetâ gribbu lihds runnaht.“

„Tuhš buhsat ar manni meerâ,“ Terenzis pehdigi atbildeja; wairaf winsch nespehja teitt.

Nu, es dohmaju, ka mehs abbi us preekschu fatisim,“ melders fazzija. „Kas pee mannis labbi is-turraks, tam arri labbi; tahs irr mannas dohmas, un es pee tahm paleeku?“

Preezigs isgahja Terenzis no istabas. Winnam rahdijahs, it kâ wiss ap winnu danzotu un smeetohs. Negribboht winsch aptaufstija ar rohku peeri, lai pahrliezinatohs, ka nesapno, ka tas wiss naw tihri muldi. Zif mihligi melders nefad nebija wehl ar winnu runnajas; melders bij winnu usteizis un apschlinkojis, faut pats rahschanu bija sagaidijis. Winnam islikfahs, it kâ wissa winna dshwofchana buhtu pawissam pahrwahrtijusees, it kâ winsch wairs nebuhtu Tschigans, no ka wissi behg, bet ka winnam arri buhtu teesa, tilpat drohschi israhditees, kâ zitteem. Kad no istabas laukâ nahza, winsch eeraudsija Marrinu par fehtu nahkam. Affinis schahwaks winnam waigös, winna firds trihzeja un winnam bij ar warru jafawaldahs, lai winnai prettim neskreetu un to pee sawahm kruhtihm nespeestu. Winnas tehws gan sinnaja, ka winsch meitu mihlo, un tas nebija winnu rahjis.

Marrina nobihjahs, kad winna Terenzi eeraudsija. Rauns un pasemmoschana, kas winnai schinnis deenâs usbruffuschi, stahjahs winnai tai brihdi preeksch winnas azzihm. Winna buhtu gan no Terentscha behguse, bet tatschu to ne-eedrihstetejahs, lai to ne-apkaltinatu. Winnai bij Terentscham dauds fo papateikt. Kahdu brihtiau winna patte ar fewi zihstetejahs, tad fanehmahs aschi, nahza Terentscham ar pukstedamu firdi prettim un fazzija, winnam sawu

rohku apfweiginadama pafneegdama: „Tas labbi, Terenzi, fa tu attal fchè effi.“

Terenzi's fanehma winnas rohku un patureja to fahdu brihtinu fawâ. Sirfniigi luhlojabs wiafch Marrinaï azzis, un winna azz teiza, fas winna firdi. Winnas behdas greesahs winnam firdi, un wiafch fawu dſihwibu atdohtu, lai warretu pafmeefchanahs us winnas gihmja redſeht.

„Rebehbajees, Marrina,“ wiafch fazzija. Wiafch redſeja, fa Marrinaï affaras azzis ſpeedahs. Marrina ſteidsahs no winna prohjam mahjâ. Wiafch ſapratte Marrinau. Arri wiafch ſteidsahs laukâ no dſirnarwu ſehtas us plawu, weentullibâ. No preeka, no laimes pahremts, nomettahs ſahlê. Marrina bij winnam rohku ſneegufe un fazzijufe: „Tas labbi, Terenzi, fa tu attal fchè! Tee wahrdi ſtan- neja weenumehr winnam auſis; winna kruhtis bija winnam par ſchaurahm, tâ lezza winna firds.“

(Us preeſchu wehl.)

Sakkis ar Wilku.

Sakkis. Winnâ reiſâ Tu man ſtabſtiji, fa us ſemmem ar ſkohlalm preezigi eijohſt us preeſchu, bet wai tur tahdâ wiſſe ſkohlmeiſteru bads ne us- ees. — Deews ſinn, wai mehs abbi arr preeſch ta ammata negelbetum, jo ſeemâ laika us to dees- gan atliſſees, ja tif rakſtiht un rehſinaht ween us ahtru rohku warretum eenemtees.

Wilks. Lebè nu! — Skohlmeiſteru baddu gan tif driſf nefagaidiſim, bet badda ſkohlmeiſterus gan, bet fur Tew prahs? Sakkis un Wilku ar apreppeju- ſcheem naggeem par ſkohlmeiſtereem zelt! Mehs jaw ar wehl pahtarus un meldinus pehz jaunahs moh- des ne-effam eemahzijuſchees, lai gan zittadi wiſſadi deesgan effam ſkohloti un mahziti tâpat labbâs, lâ kaunâs leetâs. Taggadejôs laikôs wiſſâs paſauls- mallâs grohſa un ritte, pahrgrohſa un pahrritte peh- dejo leetianu pehz jaunu laiku un jaunâs paſauls waijadſibahm jeb newaijadſibahm.

Sakkis. Tomehr eſmu dſirdejis un neſinnu, wai tas taiſniba, fa no weenas wezzas mohdes lau- dis wehl newarroht atradinatees. Skohlâs arween buhwejoht frohgu tuwumâ, jeb frohgu ſkohlâs tu- wumâ, tâpat lâ wezzôs laikôs pee katras baſnizâs tuhliſt arri frohgu klahſt peebuhweja.

Wilks. Tawa taiſniba gan, bet fchè tas weena alga, wai wezzôs laikôs wai jaunôs. Katrai leetai ſaws labbums, ſaws kaunums klahſt. Kad baſnizâ auſſtu ſpreddiki dabbu dſirdeht un kauli ſahl trihzeht, tad baſnizkrohgâ ſiltums zilwekam attal wiſſas af- ſinis dſihſlâs ſaſilda. Wai ta naw geldiga leeta, to? Bet fo Tu teiſſi us to, fa jaunee teefas-nammi us ſemmem taggad arr frohga tuwumâ ſabuhweti; zittur teefu un ſkohlâ noturr appaſſch weena pajumta.

Sakkis. Nu, to taf laikam ſiltuma deht wiſ

nedarra; to laikam wehſuma deht tâ waijadſchâ. Kad tahds milſums ammata-wihru un teefneeku, lâ taggad, teefas nammâ ſaſtrihdâs, wai azzis fa- ſpfaudahs, tad taf to teefſham ar wehſahm affinihm wiſ nedarra. Nu — nu, woi tad tâ tas naw deesgan labbi iſgudrohſts, fa tuwumâ allaſch tahda weeta, fur brahls brahlin, tuwaks tuwakam fullaku parah- didams un pakauſi iſkaſchadams affinis warr at- wehſinaht? Un fur tad meera liſkopus noſwehtitu, kad kahdreis iſdohdahs, kahdam pahrim meera doh- mas galwâ eerunnahſt?

Wilks. Taiſniba, taiſniba! Kad wella darbus nepeedſihwotum, tad jaw arri ne-atſkaſtstum, lâ Deews debbeſis.

Sakkis. Nu, tad tadeht! Woi ta naw ta labbaka ſkohlâs mahziba, fa tuhliſt arri behrneem preeſchſihmi warr parahdiht. Kad weenâ iſtabâ behrnus mohza un turpat tuwumâ dſird teefas-kaudis lammajotees, un teefas-wihri tohs aprahj un iſſunni, tad behrni tuhliſt paſchi atſkaſch un iſſchſirr, fas paſaulê labſ, fas kauns. Un kad redſ, fa wihru gar ſemmi ſteep un ahdu ſahl gebreht, tad behrni tuhliſt mahzâs atſiht, fa, kad maſâs deenâs naw miſoti no paſchu wezzakeem, tad wihra gaddôs ſwe- ſcheem ſchis darbs ja-usnemmahs darriht.

Wilks. Kas 19tâ gaddu-ſimteni ar tahdahm preeſchſihmehm zilweku behrnus grihb gudrus, prah- tigus, rahmus un gohbigus iſaudſinaht, tee ne maſ gudraki naw, ne lâ tee, fas behrnus rahdami tohs ar bubbuli baïda. Un wai zilwekus ſchee tâ iſaudſina? ne fa — bendes-maiſus ween, fas ne wiſ no Deewa debbeſis bihdamees, bet tif preeſch laizigas ſtrahpes un waldiſchanas, preeſch pahtagas jeb ſchaggareem ween drebbedami no nedarbeem daudſ maſ atraujahs.

Sakkis. Negudris, runna lâ ſweſchineeks, fas Wid- ſemmi ne maſ nepaſiht. Tâ tif ar melleem zilwe- keem dſittâ Afrika warr runnahſt, fas woi behrnu, woi ſwehru kahrtâ wehl ſtahw.

Wilks. Swehru un behrnu kahrtâ wehl Giropâ arri daudſ atrohdaſs. Audſini tif behrnu lâ mah- jas lohpu jeb lâ meſcha ſwehru, lohps woi ſwehrs arr iſaug, wehrſis woi ehrſels, lahzis woi wilks.

Sakkis. Gan teefa, bet Latweeſchi taf ſenn jaw behrnu kurpes wairs newalka.

Wilks. Apdohma to arr, fa zits wehl dſittâ purrâ wai meſchâ mahjodams tiffai ſwehtdeenâ baſ- nizâ woi frohgâ no-ceedams ar zilwekeem dabbu ſa- tiktees. Woi tad tur par to jabrihnahs, fa tah- das ſkohlâs luhlo eetaiſht, fur weenu ſohli us preeſchu, diwus atpalkat ſperr.

Sakkis. Tu laikam ſkohlâs un gaiſmas eenaïd- neeks, zittadi Tu tâ wiſ nerunnatu. Pateiz Dee- wam, fa taggad kaut jel tahdas ſkohlâs eerikte, labbaki taf teefſham, lâ gluſchi beſchâ. Mannâs behrnu deenâs ne retti trihs, iſchetras juhdses us ſkohlâ bij jabrauz, un fo tur mahzjahs? pahtarus

meldinus, ja dandj, tad arri drufku raffstiht un rehki-
naht. Kur tad ta lai behrns mahzabs atstiht un
fapraft, ka ne til Deewam jadobd, kas Deewam peederr,
un keiseram, kas keiseram peederr, bet ka arri kalpam
jadobd, kas kalpam, lungam, kas lungam, pascham,
kas pascham peederr, tuwakam, kas tuwakam peederr;
jeb obtreem wahrdeem, garram, kas garram, meesai,
kas meesai peederr. Bet raug, ka taggad mahzitti
wibri ihpaschi pilsehtas ar gwalli gahda par skoh-
lahm un mahzibahm, ne til ween par morali un
religijoni, bet par agronomiju, higieni, po-
litiku, logiku, fisiku, kimiju jeb kemikeru
un par juh ras sunaschanahm.

Wilks. Kad Tew wilks apehstu ar wiffu Lamu
kemikeri! Laitam lahda wallodnecu beedribä buhfi ee-
kaphis, bet peeluhko tillai, ka ar tahdeem wahrdeem
mehli ne-ismeschge. Woi Tu ar to starajees parah-
dih, ka muhju tautai un wallodai nahwes, wai ka
winnai dshwibas dshgals eelschä? Wat Tew wairaf
luste kappa jeb schuhputa dseefmas uswilt?

Sakkis. To lai gudraki laudis spreesch un schkirr.
Kas zeffu lahga nesiun, tas drih nomaldabs ir bes
gribbeschanas, bet mums abbeem sawam muhscham
gan peetiks ar muhju paschu wallodu un gudribu,
kaut arri daschreis kahdu nahburga wahrdu smeeklam
palihgä panemmam. Gute Nacht, liebe Brudel, schta-
pen sunt!
A. A. G. G.

Preesch mahjas buhschanas.

Ka warr dshwu no mirruscha isfchirt.
Kahds baggatneeks Franzija bij 20,000 frankus
(5000 rubl.) isfchliis preesch ta, kas atrohd, us
kahdu wihfi weegli dshwu no mirruscha warr is-
fchirt. Dokters Kanjehr (Cainere) irr scho masku
dabbujis. Ka winsch teiz, tad waijagoh mirrona
rohku pret swezzi turreht; ja wehl ne-effoh pateest
nomirris, tad zaur pirksteem, wiffswairaf pirkstu mal-
las, spihdoht gaischums zauri un tahs weetas is-
rahdohtes fahrtas, bet ja pateest nomirris, tad rohka
aisfedschot swezzi ka ahmins un no fahrtuma newar-
roht it nefa manniht.
J. A.

Ugguns-grehka leesmas farstakas, ne ka mihlestibas leesmas.

R. pilsehtä kahds no brihweem ugguns-grehka
dsehseju beedreem prezzehabs. Kad tas altara preeschä
fawai bruchte blakkam stahweja un tam us mahzitaja
wairaschanu pee salaulaschanas tas „ja“ wahrds bij
jafalka, tad fadsird tas ugguns-grehka pullstena flannu
basnizas tohrnt behdigi atskannoht. Tannit paschä
azzumirkli tas bruchte no fahneem nohst, pa basni-
zas durwihm ahra, aissfreen us to deggofchu ehku.
Grehka ugguni newarreja nobsehst, nams nodegga
lihds pamattam, bet bruchtana mihlestiba pee ugguns-
grehka leesmahm pawiffam apslahpa. Tas sawu

bruchte atstahja weenu paschu sehshoht un pehz tahs
wairs nedohma prezzeh.

Meitas fargeetes no tahdeem ugguns dsehsejem!
Fr. Melon.

Smeeklu stahstini.

Kahda pilsehtä spehleja teateri „Mihlestibas proh-
wes.“ Sauns meitens fazzija: „Es eefchu schodeen
teateri, lai prohwes redsu; jo mihlestiba man jaw
fen passihstama.“

A. Kaphez juhs ta nobehdajufchees? B. manna
wezzene flimma palikuse, un es karrajohs tapehz
starp bailehm un zerribu. A. Kas winnu ahreste?
B. Dokters H. A. Tad zerrat ween, tas mannu
mirruscho arri ahrestja.

Sullainis atduhras ehdeenu fneedschot pret kahdu
smalku kundsinu. — „Lahzi!“ smalkajs kundsinch
teiza. — „Misbildinajat,“ sullainis meerigi fazzija,
„tas, jaw gan warr notikt, ka weens ohtru pagrubsh.“

Isfluddinofchanas.

Jaunetes no 40 lihds 60 gadd' wezzas teel pilnä muttē
luhgas, kurrakam patischana buhtu manna jaun-eeriktetä
astrologu (paregonu) skohlä nahkt, kur wiffadas gaisa-gud-
ribas un skuntes-mahzibas tiks mahzitas, ka par prohi:
ar kahrithm bruchtganus ussibleht, gardeenas prediktus
un schaggatas dseefmas isdohmah, firdigä ahmenu zeeumä
katru jaunekl skuhstiht un usstizzibu lihds kappa ahmalla
swehrecht, tad jel ka raibichan' puhschotaju un wahrdo-
taju skuntes it weizigä wihse eewehroht.

Katrai mahzellei par schahdu schinnds laifos it augsti
zeenijamu derrigu skuntes-mahzibu un geldigu gudribu irr
tiklai jamalka par gaismas starreem un siltuma twaileem
pufstresch' ohrt un peez' wehrdin', tad trihs muhju schkaku
gabbalus un dimpufstresch ohdschu muggurkaul'.

Mahzibas laits eefahftees no pehrnajeem Behtereem lihds
nahfoscheem Behrtukeem Wahraais pilsehtä Gaujmalla;
peeteifschanahs nemm prettim Zihter-eela, Rohkumahjä
skohlmeisterene
Adulje Gailiht

un musik skohlmeisters Baselhans.

Saunu wahrdu-grahmatu (wahrdnihzi) gribbedams is-
doht, usluhdsu fapratigus wahrdu-fabrikantus un wallodu
iskohpejus, kas tai leetai labprahligu palihgu gribb sneegt,
ar manni beedribä dohtees un manni jaunus wahrbus
no wezzahm faknehm, ta ka wiffjaunakus wahrbus ar
labbi struppahm kippahm (ja eefpehjams arri ar diwahm)
kahdu teefu peefuhrt, bet luhdsami jo drih un jo pilnigä
swarrä, lai us jaunu gaddu laudim pee laika to warretu
jinnamu darriht. Zens buhs lab un zittadi arri nebh-
schu skohps, ja til prezze ko geldehs. Par mahziku mat-
fahschu pufstreschu rubtu un astondefnits kappeikus un fa-
lenderi dohfschu usdewahm, un kas ar leelo swarru faus
swehrt, to labbi uskenschu arr ar kaphostu fullu, wahrdu
zuhzifku gattu, leelfundifkeem ziggarineem un labbi smeek-
figu schhabbi, kam tahdas sahles buhs klacht peesetas, ko
par zerribas-wihru drappehm jeb firdsahlehm nosaug.

D. Napsat Schfidrbahrdis,
wiffjaunakajs meisters.

Atbildedams redaktehrs A. Leitau.

No Bentures atwehlehts.

Nihga, 31. Oktober 1869.

Driktehs un dabbujams pee bilshu un grammatu-drikketaja Ernst Platez, Nihgä pee Behtera-basnizas.